

Praten helpt

Onderzoek naar suïcidale gedachten en taboe
op depressie in regio Kennemerland

Saskia Mérelle, voorzitter werkgroep onderzoek

Praten helpt

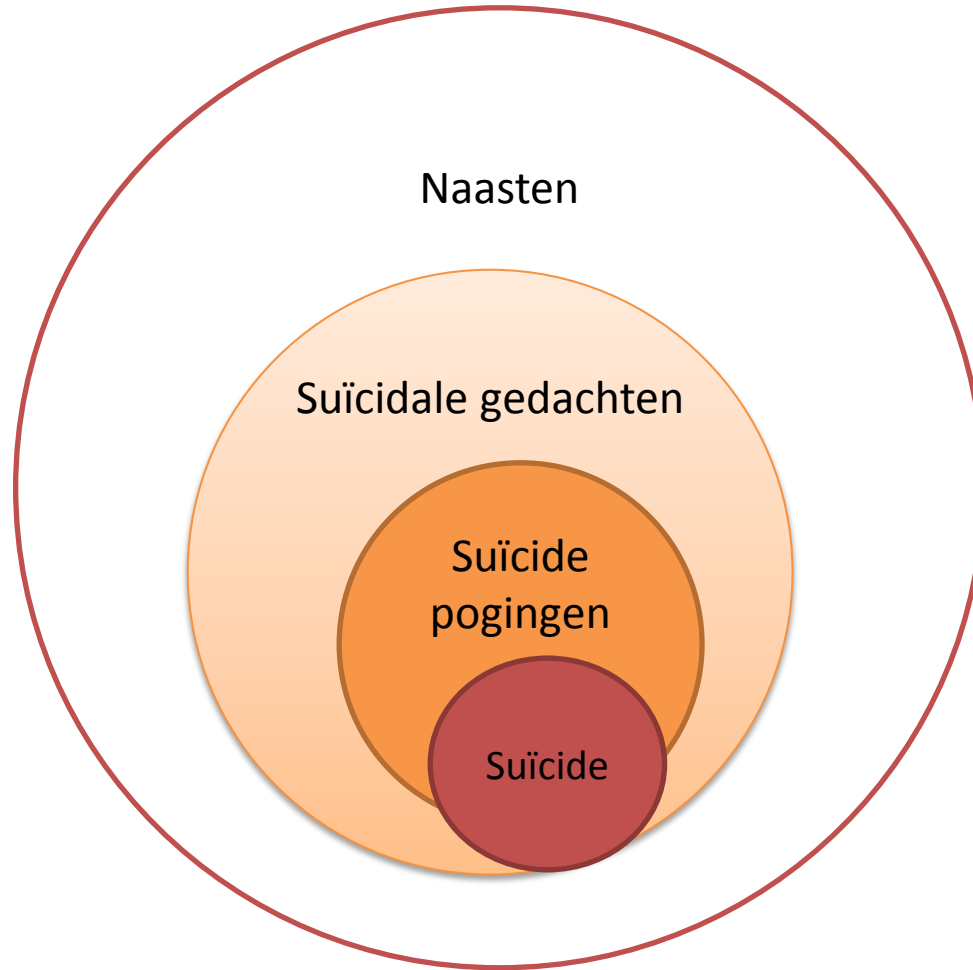

Elke week pleegt 1 inwoner
suicide

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Praten helpt

Probleem van suicide reikt veel verder dan aantal sterfgevallen

Praten helpt

Aanname:

Adequaat praten over suïcide leidt tot minder suïcidaal gedrag

Praten helpt

International Journal of
*Environmental Research
and Public Health*

Article

Improving Suicide Prevention in Dutch Regions by Creating Local Suicide Prevention Action Networks (SUPRANET): A Study Protocol

Renske Gilissen ^{1,*}, Derek de Beurs ², Jan Mokkenstorm ^{1,3,4}, Saskia Mérelle ⁵, Gè Donker ²,
Sanne Terpstra ¹, Carla Derijck ⁶, The SUPRANET (Suicide Prevention Action Network)
Research Group ⁶ and Gerdien Franx ⁶

Psychological Medicine, Page 1 of 3. © Cambridge University Press 2014
doi:10.1017/S0033291714001299

EDITORIAL

Does asking about suicide and related behaviours induce suicidal ideation? What is the evidence?

T. Dazzi¹, R. Gribble², S. Wessely² and N. T. Fear^{2*}

¹ School of Medicine, King's College London, London, UK

² Department of Psychological Medicine, King's College London, London, UK

**The risk of including suicidal patients in RCT studies into the effectiveness of
pharmacotherapy and psychotherapy for adult psychiatric disorders and
iatrogenic effects as a result of asking about suicide**

Huisman, Kerkhof

Praten helpt

PRATEN HELPT
Onderzoek naar suïcidale gedachten en taboe op depressie in regio Kennemerland

24.000
volwassenen in regio Kennemerland hebben
suïcidale gedachten
(19 jaar en ouder)

Meer dan **10.000**
praten daar met niemand over

In ons Suïcidepreventie Actienetwerk bundelen GGD zorg, onderwijs, gemeenten, politie, sportsector UWV, (sport-)verenigingen, kerken en andere partijen de krachten in de strijd tegen zelfmoord. Met deze factsheet informeren wij alle partijen in dit Suïcidepreventie Actienetwerk over de omvang van suïcidale gedachten, het taboe op depressie en de weg naar hulp in regio Kennemerland.
De eerste bron van deze factsheet is de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016. Alle GGD'en in Nederland voerden dit gezondheidsonderzoek uit in opdracht van gemeenten en in samenwerking met het RIVM en CBS. Bijna 16.000 inwoners in regio Kennemerland deden hieraan mee.
De tweede bron is de Panelstudie die de GGD in januari 2017 uitvoerde onder inwoners van Kennemerland. De vragen in deze studie zijn mede gebaseerd op de panelstudie van 113 Zelfmoordpreventie. Ongeveer 2.000 panelleden deden hieraan mee. Tot slot zijn sterfcijfers van het CBS gebruikt, aangeleverd door het onderzoeksteam van 113 Zelfmoordpreventie.

GGD Kennemerland **Een ingezet zijn tegen vpn** **samen Voor Betere Zorg Kennemerland, Amsteland & Meerlanden** **113 zelfmoordpreventie**

Doel onderzoeken:

- M.b.v. **Gezondheidsmonitor 2016:** inschatting hoeveel inwoners suïcidale gedachten hebben, hoe vaak men erover gesproken heeft en met wie *onder steekproef inwoners (n=16.000)*
- M.b.v. **Panelstudie januari 2017:** inschatting hoe groot het taboe op depressie is en hoe bekend inwoners zijn met de weg naar hulp *onder panelleden (n=2.000)*

Praten helpt

Gezondheidsmonitor VOLWASSENEN EN OUDEREN 2016

Het blijkt dat sommige mensen wel eens gedachten hebben om zelf een einde aan hun leven te willen maken (suïcidale gedachten). De onderstaande vragen gaan over dit onderwerp.

62. Heeft u er in de laatste 12 maanden wel eens serieus over gedacht een eind te maken aan uw leven?

- Nee → [Ga naar vraag 65](#)
- Een enkele keer
- Af en toe
- Vaak
- Heel vaak
- Hierop wil ik niet antwoorden → [Ga naar vraag 65](#)

63. Heeft u met één of meer anderen over uw suïcidale gedachten gesproken?

- Ja
- Nee → [Ga naar vraag 65](#)

64. Wilt u voor elk van onderstaande personen aangeven hoe er werd doorgevraagd naar uw suïcidale gedachten tijdens het praten hierover?

Geef op iedere regel uw antwoord.	Goed	Neutraal	Slecht	Niet van toepassing
Partner	☐	☐	☐	☐
Familie lid	☐	☐	☐	☐
Vriend(in)	☐	☐	☐	☐
Huisarts	☐	☐	☐	☐
Hulpverlener	☐	☐	☐	☐
Predikant / pastor	☐	☐	☐	☐
Anders, namelijk: <input style="width: 150px; height: 20px;" type="text"/>	☐	☐	☐	☐

Vraagstelling RIVM/GGD-GHOR Nederland
Vraagstelling 113 Zelfmoordpreventie

Praten helpt

24.000

volwassenen hebben
suïcidale gedachten
(6% van inwoners
19 plus)

Johan Cruijff Arena voor de helft gevuld

Gezondheidsmonitor
VOLWASSENEN EN OUDEREN 2016

GGD
Kamminga

Praten helpt

Elk hockey- of voetbalteam
heeft 1 speler met
suïcidale gedachten

Ja, ik help jongeren omgaan met prestatiedruk!

Kies op welke manier je wil bijdragen:

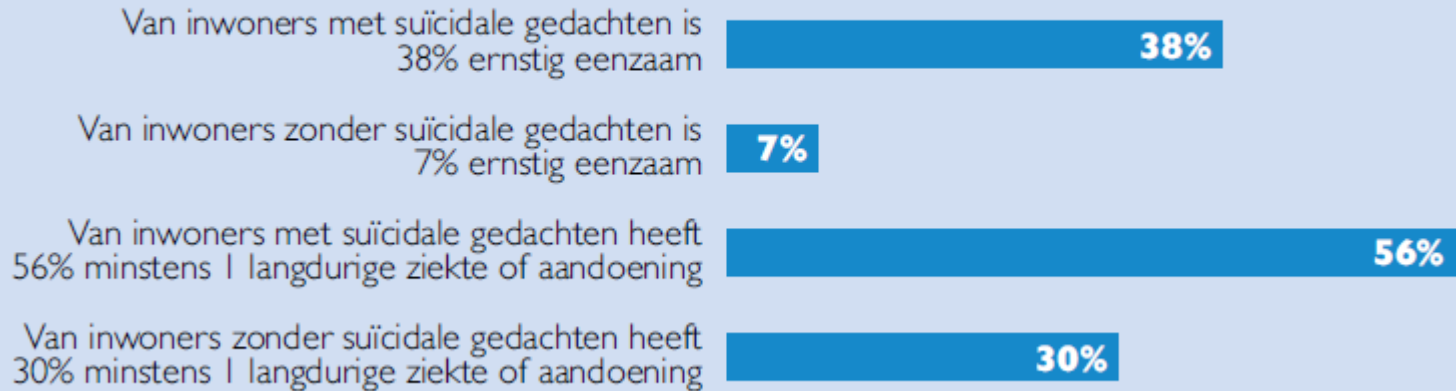
Gezondheidsmonitor
VOLWASSENEN EN OUDEREN 2016

GGD
Rotterdam

Praten helpt

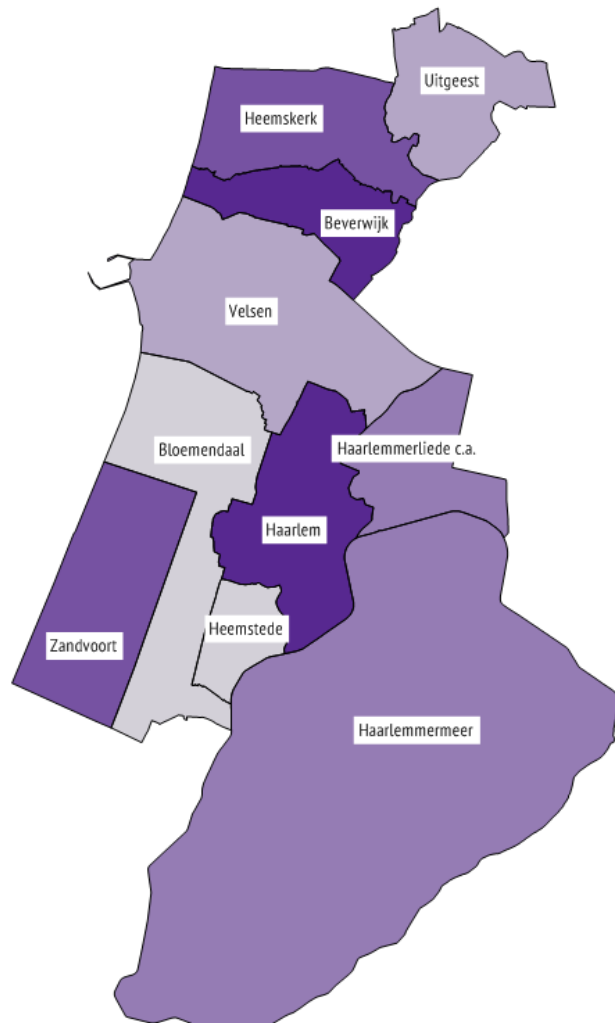
Sociale en gezondheidsproblemen

Inwoners met suïcidale gedachten hebben dus ernstige sociale en gezondheidsproblemen

Praten helpt

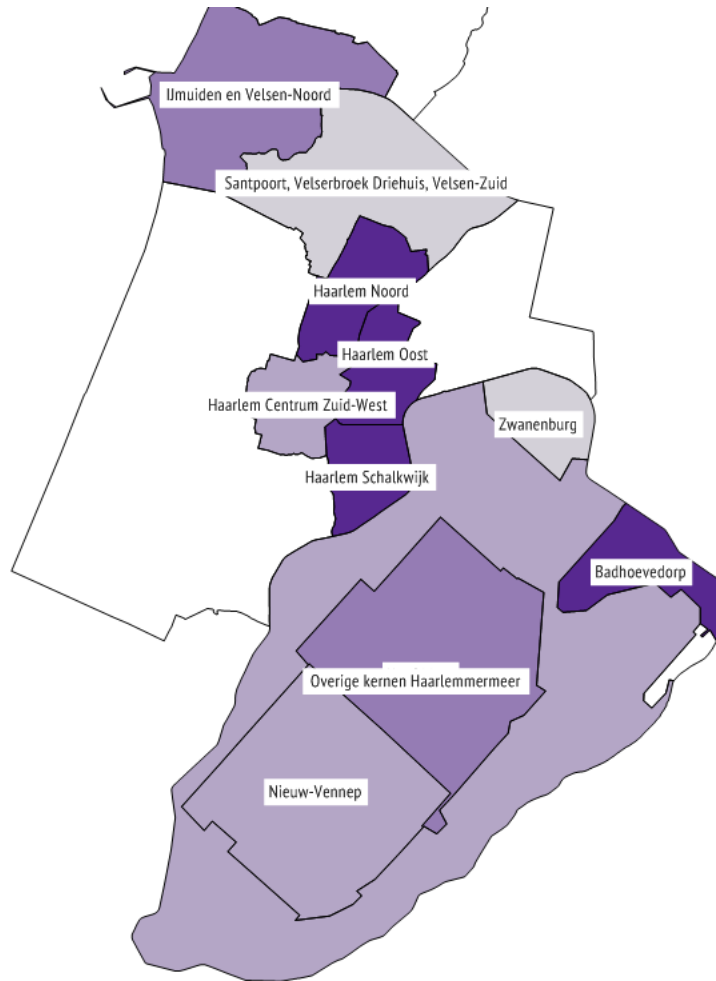

Legenda	
	< 5
	5 < 6
	6 < 7
	7 < 8
	>= 8
Bron	
	Gezondheidsmonitor GGD KL

www.gezondheidsatlaskennemerland.nl
Suïcidale gedachten op gemeenteniveau

Praten helpt

Legenda	
	< 5
	5 < 6
	6 < 7
	7 < 8
	>= 8
Bron	
	Gezondheidsmonitor GGD KL

www.gezondheidsatlaskennemerland.nl
Suïcidale gedachten op niveau
woonkernen

Praten helpt

Meer dan
10.000
praten daar met
niemand over
(43% van inwoners
met suïcidale
gedachten)

57% praat over zijn/haar suïcidale
gedachten met één of meer anderen
→ **weinig of veel?**

Praten helpt

Met wie gesproken over suïcidale gedachten

*(van de groep die erover praat;
meerdere antwoorden
mogelijk)*

1. Hulpverlener 55%
2. Vriend(in) 50%
3. Huisarts 48%
4. Partner 46%
5. Familielid 45%

Positieve ervaring met gesprekspartner

*(van de groep die er met deze
persoon over gesproken heeft
heeft)*

1. Hulpverlener 67%
2. Partner 62%
3. Huisarts 60%
4. Familielid 52%
5. Vriend(in) 44%

Praten helpt

Citaten van deelnemers Panelstudie

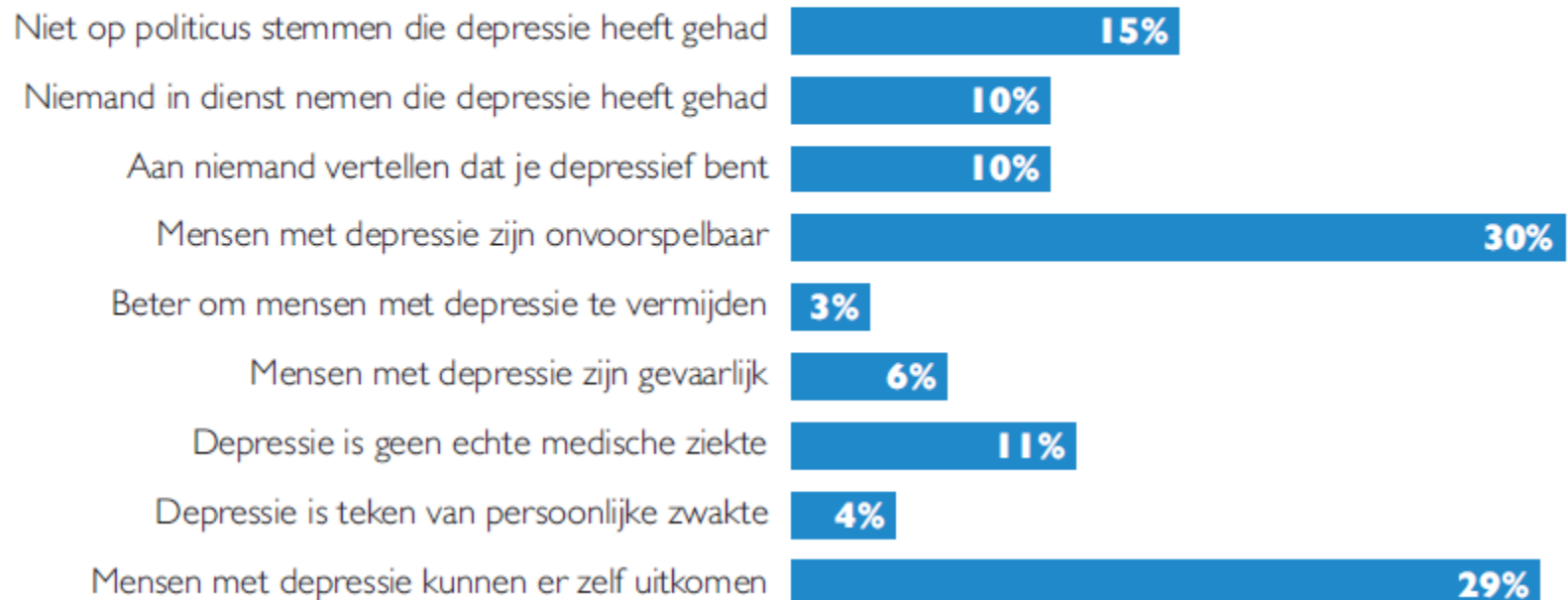
'Mijn man heeft een depressie wat het opvoeden van twee jonge kinderen zwaar maakt op sommige momenten. Zeker als je kinderen zijn stemming oppikken. Hij heeft nu hulp maar dat heeft 5 jaar geduurd omdat we niet goed wisten wat er aan de hand was en waar we terecht konden'

'Heb zelf een depressieve dochter gehad en ik wil vooral de mensen oproepen om er gewoon over te praten. Niet verzwijgen want je bent echt heel erg ziek en alle hulp is welkom'

Praten helpt

Het meten van taboe op depressie

Dit is onderzocht door te vragen in welke mate inwoners het eens waren met 9 stellingen over vooroordelen over depressie. Hoe hoger het percentage hoe groter het taboe.

Praten helpt

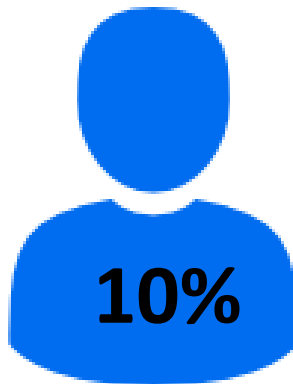

Stelling: Ik zou niet iemand in dienst nemen als ik wist dat deze persoon een depressie heeft gehad

Mannen hebben vaker vooroordelen over een depressie dan vrouwen

65 tm 74 jaar

19 tm 34 jaar

Stelling: Ik zou niet op een politicus stemmen als ik wist dat deze persoon een depressie heeft gehad

Ouderen hebben vaker vooroordelen over een depressie dan volwassenen

Praten helpt

Inwoners kennen vooral bepaalde beroepsgroepen zoals de huisarts en psychiater. De specifieke organisaties zijn veel minder bekend

Is goed bekend met hulpverlening bij psychische problemen

93% kent huisarts

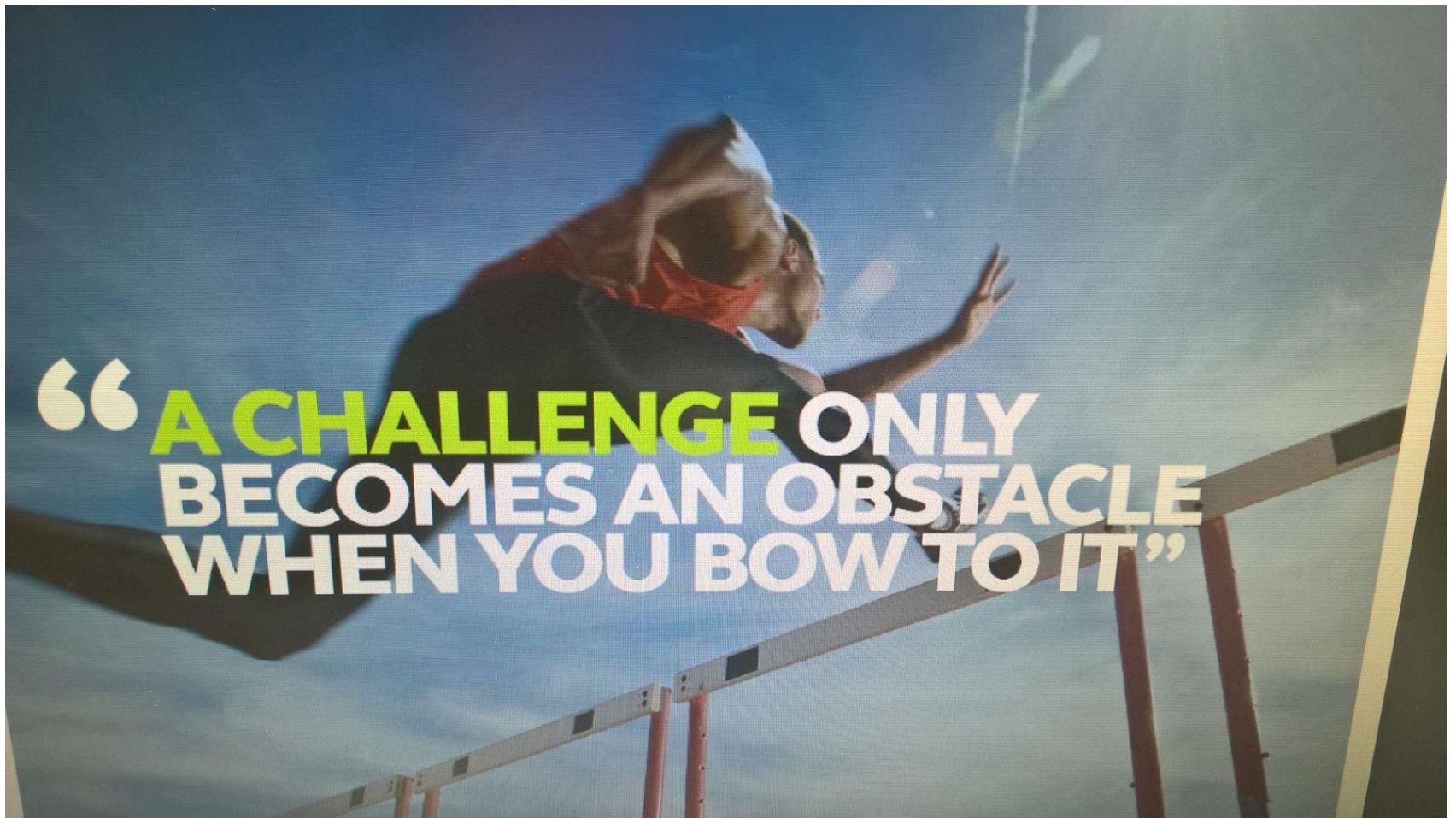
88% kent psychiater/psycholoog/psychotherapeut

25% kent GGZ instellingen

12% kent Depressielijn

11% kent Stichting 113online

(heet nu 113 Zelfmoordpreventie)

“**A CHALLENGE ONLY
BECOMES AN OBSTACLE
WHEN YOU BOW TO IT**”

Vragen, suggesties, tips?

Werkgroep onderzoek: Saskia Mérelle, Resi Cluitmans, Bart Kruyver,
Merijn Eikelenboom, Walter van Ballegooijen